

McGill Arkadaşlık Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *McGill Arkadaşlık Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25886>

Özet

McGill Arkadaşlık Ölçeği (MAÖ), yakşn ilişkilerde deneyimlenen arkadaşlık kalitesini değerlendirmek amacıyla tasarlanmřđ, çok boyutlu bir psikolojik ölçüm aracıdır. Bu ölçek, orijinali İngilizce olan bir enstrümanın **uyarlama** çalışmasıdır. Türkiye başlamındaki bu uyarlama, özellikle üniversite öğrencileri ve genç yetişkinler arasındaki arkadaşlık ilişkilerinin derinliğini, başlılığını ve işlevselliğini ölçmek için kullanılmıştır. Uyarlama çalışması, arkadaşlık kalitesinin **reddedilme duyarlılığı** ve **başlanma güvenliği** gibi önemli psikososyal yapılarla ilişkisini incelemek üzere yapılmıştır.

Ölçeğin temel amacı, bireylerin arkadaşlarıyla kurdukları ilişkilerin tatmin edici ve destekleyici olup olmadığını, çatışma düzeylerini ve karşlılığlığı güveni ne ölçüde deneyimlediklerini nicel olarak belirlemektir. Bu adaptasyon, Türk kültüründe sosyal ilişkilerin anlaşılmasına önemli bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

McGill Arkadaşlık Ölçeği, Arkadaşlık Kalitesi, **Reddedilme Duyarlılığı**, **Başlanma Güvenliği**, Sosyal ilişkiler, Ölçek Uyarlaması, Psikometri.

Yazarlar

Ayça Özen, Nebi Sümer, Müge Demir

Amaç

McGill Arkadaşlık Ölçeği'nin (MAÖ) temel amacı, bireylerin en iyi arkadaşlarıyla kurduğu ilişkilerin kalitesini sistematik bir şekilde değerlendirmektir. Bu ölçek, sadece arkadaşlık ilişkisinin varlığını değeril, aynı zamanda bu ilişkinin içerdđi duygusal yoğunluğu, karşlılığlığı desteği ve memnuniyet düzeyini ölçmeyi hedefler.

Türkiye uyarlamasının özel amacı, yabancı literatürde geçerliği kanıtlanmış olan bu araç, Türk örnekleminde psikometrik olarak uygun hale getirmek ve böylece sosyal psikoloji alanında güvenilir bir ölçüm aracı sağlamaktır. Uyarlama çalışması (Özen, Sümer ve Demir, 2011), özellikle arkadaşlık kalitesinin başlanma stilleri ve sosyal kaygılarla olan karmaşık etkileşimlerini incelemek için bu ölçüm aracı kullanılmıştır.

Yapı

Ölçek, çok boyutlu bir yapı olan **arkadaşlık kalitesi** yapısındaki ölçer. Orijinal ölçek genellikle birden fazla alt boyuttan oluşur; bunlar arasında **güven**, **yakşnlığ/ıçtenlik**, **karşlılığlığı yardım**,

çatşma ve **güvenilirlik** gibi bileşenler bulunur. Bu alt boyutlar, bir arkadaşlık ilişkisinin hem pozitif hem de negatif yönlerini kapsamlı bir şekilde ele almayı mümkün kılar.

Uyarlama çalışmasında, ölçeğin yapısal geçerliliğinin incelenmesi, bu alt boyutların Türk örnekleminde de tutarlı bir şekilde ayrışıp ayrışmadığını doğrulamayı gerektirmiştir. Bu, sosyal ilişkilerin niteliğini belirleyen temel psikolojik faktörleri anlamak açısından kritik öneme sahiptir.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, uyarlama çalışması (Özen, Sümer ve Demir, 2011) metodoloji bölümünde detaylıca sunulmuştur. **Yapı geçerliliği**, ölçeğin teorik olarak ölçmesi beklenen arkadaşlık kalitesi boyutlarını gerçekten ölçüp ölçmediğini belirlemek amacıyla **faktör analizi** yöntemleri kullanılarak incelenmiştir.

Ek olarak, **ölçüt geçerliliği** bağlamında, ölçekten elde edilen puanların teorik olarak ilişkili olması beklenen diğer yapılarla (örneğin, bağlanma stilleri, benlik saygısı veya sosyal destek) korelasyonları incelenmiştir. Bu analizler, MAÖ'nün Türk kültüründeki psikometrik sağlamlığını desteklemektedir.

Güvenirlik

McGill Arkadaşlık Ölçeği'nin güvenilirlik çalışmaları, uyarlama makalesinde (Özen, Sümer ve Demir, 2011) raporlanmıştır. Güvenirlik, ölçeğin tutarlılığını ve kararlılığını gösterir. Genellikle **iç tutarlılık katsayısı** (Cronbach alfa) kullanılarak hesaplanmıştır.

Yüksek iç tutarlılık katsayıları, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda birbiriyle uyumlu olduğunu gösterir. Ayrıca, ölçeğin **test-tekrar test güvenilirliği** de, farklı zamanlarda uygulandığında benzer sonuçlar verip vermediğini belirlemek amacıyla incelenmiş olabilir, bu da zaman içindeki kararlılığını doğrular.

Faktör Analizi

Ölçeğin Türkçeye adaptasyonu sürecinde, orijinal ölçeğin boyut yapısını korunup korunmadığını test etmek amacıyla **faktör analizi** yapılmıştır. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar altında toplandığını ve bu yapıların teorik beklentilerle ne kadar uyumlu olduğunu ortaya koyar.

Genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullanılarak, ölçeğin çok boyutlu yapısı doğrulanmıştır. Bu analizler, McGill Arkadaşlık Ölçeği'nin Türk örnekleminde de güvenilir ve geçerli bir şekilde kullanılabileceğini göstermesi

açısından kritik öneme sahiptir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme ölçeği (Tamamen katılmıyorum/Katılmıyorum gibi seçenekler içeren çoktan seçmeli formatta maddelerden oluşur).

Language Available: Türkçe (Uyarlama); Orijinali İngilizce.

Population Group: Genç Yetkinler/Üniversite Öğrencileri (Uyarlama çalışması örneğine dayanarak).

Age Group: Genellikle 18-30 yaş arası (Uyarlama çalışması başlangıcında).

Population Details: Üniversite öğrencisi örneklemlerinde sosyal ve duygusal ilişkilerin değerlendirilmesi.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale). Bireylerin arkadaşlık ilişkileri hakkındaki kişisel algılarını ölçer.

Anahtar Kelimeler

Arkadaşlık ilişkileri, Sosyal Destek, Yakınlık, Çatışma, Psikometrik Özellikler, Üniversite Öğrencileri, **Uyarlama**.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Uyarlama çalışması yazarları için bu alanda spesifik ORCID bilgisi bulunmamaktadır.

Affiliation Email addresses: Ayça Özen: ayozen99@gmail.com

Correspondence Address: İlgili uyarlama çalışması'nın yapıldığı dönemdeki kurumsal yazışma adresi (Makalede belirtilmiştir).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin ticari kullanımı için orijinal telif hakkı sahiplerinden izin alınması gerekebilir. Uyarlama çalışması'nın kullanımı ise genellikle ilgili makaleye atıf yapmak suretiyle mümkündür. **Sorumlu**

Yazar: Ayça Özen.

Test Yılı (Uyarlama): 2011 (Makalenin yayımlanma yılı).

Ücret: Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar genellikle ücretsizdir, ancak ticari veya klinik amaçlı kullanımlar için orijinal ölçek sahipleriyle iletişime geçilmelidir.

Kaynaklar

Özen, A., Sümer, N. ve Demir, M. (2011). Predicting friendship quality with rejection sensitivity and attachment security. *Journal of Social and Personal Relationships*, 28 (2), 163-181.

Orijinal McGill Arkadaşlık Ölçeği: Mendelson, B. K., & Aboud, F. E. (1999). Measuring friendship quality in youth and adults: McGill Friendship Questionnaires. *Canadian Journal of Behavioural Science/Revue canadienne des sciences du comportement*, 31(4), 234.

McGill Arkadaşlık Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. Ölçek maddeleri bu kaynakta sağlanmamaktadır.

McGill Arkadaşlık Ölçeği'nin maddeleri, telif hakları nedeniyle veya kaynak içerikte belirtilmediği için burada sunulmamaktadır. Maddelerin tam listesi için lütfen Özen, Sümer ve Demir (2011) referansına bakınız.